

14. Porušení domácího řádu a tímto nařízením daných ustanovení tresce se i u politických trestanců cestou disciplinární; dle okolností důtkou, posty, připnutím okovů nebo přeložením do temného vězení.

(Ohledně jednotlivých politických deliktů viz dotyčné zvláštní články.)

Skutky trestné proti bezpečnosti majetku.

I. Obecný zákon trestní jeví tu zvláštnost ve svém rozdělení, že v § 56 naznačeny jsou druhy zločinů povšechně, kdežto § 57 vypočítává v 39 bodech zvláštní druhy všech zločinů. § 56 převzat byl doslovně z trestního zákona z r. 1803, kdežto § 57 pojednává o jednotlivých zvláštních druzích zločinů úchylně od tehdejšího zákona trestního z r. 1803. O majetkových deliktech, pokud stíhají se co zločiny, nejedná se v trestním zákoně mezi zločiny odděleně a nelze, jak Herbst správně podotýká, zneuznati, že má toto rozdělení mnohé pochybnosti pro sebe a může snadno přivoditi nesprávné pojmání mnohých zločinů, neboť § 56 dělí zločiny na zločiny veřejné a soukromé a jest n. př. zločin veřejného násilí zlomyslným poškozením cizího majetku zařaděn mezi zločiny veřejné, kdežto mnohem spíše náleží ke zločinům soukromým. Nedostává se tudíž zákonu trestnímu přesné přehlednosti zločinů soukromých vůbec a deliktů majetkových, jež stíhají se co zločiny, zvláště. Nepopřené náleží však k deliktům majetkovým, jež zařaděny jsou do kategorie zločinů, veřejné násilí násilným vpádem do cizího majetku nemovitého a zlomyslným poškozením cizího majetku, zhárství, krádež, zpronevěra, loupež, podvod. Lépe a přehledněji je uspořádán 2. díl tr. zákona, jenž přesně shrnuje v 11. hlavě přečiny a přestupky proti bezpečnosti majetku, patrně z toho důvodu, že to bylo při velkém počtu těchto přestupků nezbytně zapotřeb upustiti od rozdělení prvního dílu a seřaditi jednotlivé delikty soukromé dle jich zvláštních druhů. O přečinech a přestupcích proti bezpečnosti majetku jedná se v 11. hlavě v §§ 434—487 a lze je opět takto roztržiti:

1. Přestupky opomenutím předpisů ohledně nebezpečí požáru (§§ 434—459) (viz čl. Policie požární);

2. krádež a zpronevěření (§§ 460—466) (viz tyto čl.);

3. přečiny proti literárnímu a uměleckému majetku § 467 (viz čl. Právo autorské);

4. přestupek zlomyslného poškození cizího majetku (§§ 468—470) (viz čl. Poškození cizího vlastnictví);

5. kupování podezřelých předmětů (§§ 471—478) (viz čl. Kupován zboží podezřelého);

6. přestupky proti řádu sazebnímu a taxovnímu (§§ 478—484);

7. zaviněný úpadek (§ 486) (viz čl. Úpadek zaviněný). Trestní činy uvedené ad 1 a 2, dále ad 4—6 stíhají se jako přestupky a případy v odst. 3 a 7 jako přečiny.

II. Vojenský zákon trestní obsahuje ohledně rozdělení zločinů v § 333 souhlasné ustanovení s § 56 ob. z. tr., nejedná tudíž podobně jako obecný z. tr. o majetkových deliktech co zločinech samostatně, nýbrž pojednává pouze v 8. hlavě o přečinech proti bezpečnosti majetku v §§ 705—759, jež souhlasí s příslušnými ustanoveními obecného z. tr. Vojenský z. tr. obsahuje jen jednotlivá úchylná ustanovení vojenskému právu trestnímu zvláštní; tak n. př. tresce § 725 zapálení dříví v táboře zanechaného; § 733 mimo zpronevěření a podvody projednává též plení; § 735 tresce důstojníka, vojenského úředníka, poddůstojníka, pokud se

dopustili některého z těchto přečinů, kromě stanovených trestů též ještě propuštěním a pokud se týče poddůstojníka, degradací.

Skutky trestné proti bezpečnosti zdraví.

Kulposní činy a opomenutí, která ohrožují lidské zdraví, jsou obsažena v 9. hlavě trestního zákona (§§ 393—408). Vymezení theoreticky jich rozdíl od trestných skutků proti bezpečnosti života a proti bezpečnosti tělesné (o nichž pojednává hlava osmá a desátá) jest téměř nemožno. Proto právem návrh nového trestního zákona pojal v V. hlavě třetího dílu (přestupky) všechny »přestupky proti životu, zdraví a tělesné bezpečnosti lidí.«

Nynější trestní zákon stíhá jako trestné skutky proti zdraví: Přečin proti zřízení ve příčině moru zvlášť učiněným (§ 393), nebyly-li zvláštní předpisy porušeny, může býti čin nebo opomenutí takové trestno dle § 431 tr. z., (roz. kas. s. dv., sb. 1148); zejména sem náleží též ukrytí věci osoby nějaké na nakažlivou nemoc zemřelé (§ 394); odnětí nějakých takových věcí hlídači nemocných, lidmi služebními nebo domácími (§ 395); přisvojení si nebo prodej takových věcí sluhy chorobními (§ 396) a konečně jich vědomá koupě (§ 397).

Dále se tresce jako přestupek proti zdraví: Znečišťování studnic, cisteren atd. (§ 398); prodej masa z dobytka, jenž nebyl řádně ohledán (§ 399); porušení předpisů v příčině pádu dobytka daných (§§ 400—402); falšování nápojů způsobem zdraví škodlivým (§§ 403—405); falšování cínového nádobí (§ 406); příprava a uschování věcí k lidskému požívání určených způsobem zdraví vůbec škodlivým (§ 407) a některé zvláštní případy tohoto přestupku (§ 408).

Vedle těchto ustanovení vydány byly téměř nesčetné zvláštní předpisy tohoto předmětu se týkající; zvláštní důležitost má v tomto ohledu min. nař. ze dne 1. května 1866 č. 54 ř. z. o užívání jedovatých barev a zdraví škodlivých preparátů při různých předmětech k všelikým potřebám určených.

Návrh trestního zákona obsahuje v tomto směru následující přestupky: Neoprávněné živnostenské provozování lékařských úkonů, neoprávněné živnostenské vydávání léků pro nemocné, neoprávněné předsevzetí rituelní obřizky a neoprávněné vykonávání služeb porodní báby (§ 466 výb. náv.), odepření nebo průtah v poskytnutí pomoci lékařem nebo porodní bábou v případech nutných nebo léků lékárníkem (§ 467); předpisům se přičící použití prostředků, jimiž se vědomí člověka ruší nebo seslabuje nebo jeho duševní činnost libovolně určuje (§ 470); zanedbání péče nebo dozoru nad dětmi neb jinými osobami ochrany potřebujícími se strany osob k tomu povinných a opuštění otcem rodiny v nouzi se nacházející (§ 473); ohrožování jiných tím, že se jim zamlčí nakažlivá nemoc v poměru služebním (§ 475), nebo se strany kojné (§ 476) nebo při souloži (§ 477); opominutí ohlášení o vypuknutí nakažlivé nemoci se strany lékařů nebo jiných osob k tomu povinných (§ 478 a j.). Viz též čl. Falšování potravin a

Skutky trestné proti bezpečnosti života

Trestní zákon jedná v 8. záhlaví 2. dílu a veškerých přečinech a přestupcích proti bezpečnosti života a v § 335 určuje direktivu, jež obsahuje předpoklady ku skutkové povaze nutné.

I. Část všeobecná.

Každé vůbec jednání neb opomenutí, o němž může jednatí buď